

Vandrådsmøde om BNBO mv.

24-02-2020

Dagsorden

1. Hvad er BNBO
2. Er BNBO en god ide?
3. Hvor har vi BNBO?
4. Hvad betyder BNBO for vandværkerne?
5. Hvad koster det?
6. Kalkfjernelse, er det en god ide?

Hvad er BNBO

- Borings Nære Beskyttelses Områder – Dvs. et areal omkring boringen, der er vigtig at beskytte
 - 10 m zone (20*20 m) - typisk et areal som Vandværket ejer.
 - 25 m zone – Den dyrkningsfri zone – Her betaler vandværket en årlig afgift på ca. 500 kr (2600 pr. ha).
 - BNBO – cirkel eller aflang ”cirkel” med en udstrækning på 25-500 m – her skal der træffes aftaler med landmanden.
- Hvorfor er det vigtig at beskytte nær boringer
 - Alt andet lige er der større risiko for forurening nær boringen end længere væk fra boringen.
 - Sug, som skyldes sænkning af grundvandsstanden når der indvindes, giver en større gradient fra sekundært til primært grundvand.
 - Kort afstand giver kort tid til nedbrydning.
- Varslingssystem
 - BNBO’s udstrækning er i princippet udregnet ud fra den tid det tager en vandpartikel at bevæge sig i magasinet mellem 2 analyser.

Er BNBO en god ide

Ja og Nej

Ja

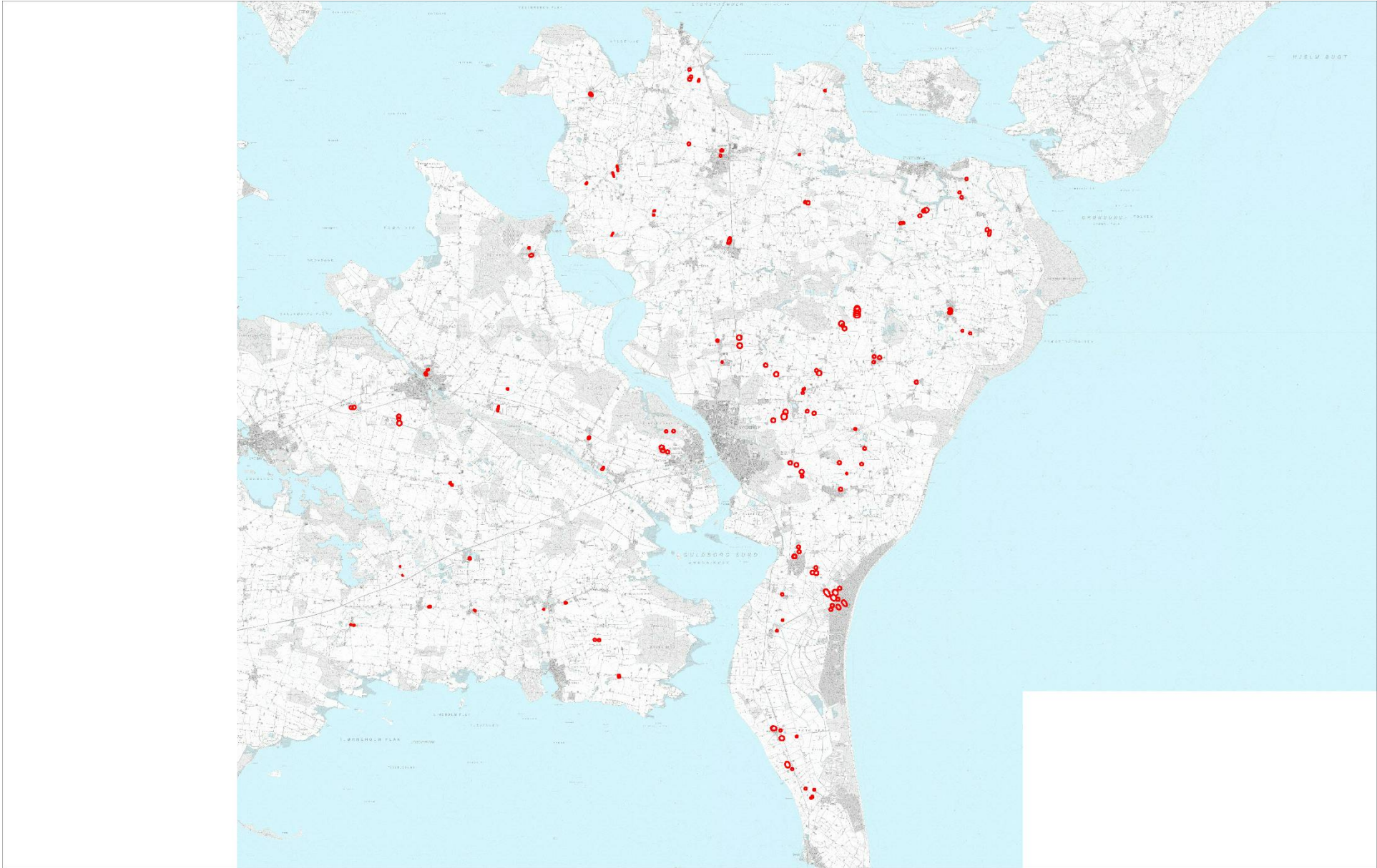
- Mere beskyttelse er alt andet lige bedre for grundvandet.

Nej – eller der er i al fald nogle problematikker

- Metoden tager ikke højde for sårbarheden af grundvandet, og tilsidesætter i princippet statens kortlægning, der har kostet vandværkerne ca. 2 mia. kr.
- Der er decideret fejl (min holdning) i måden man beregner BNBO på
 - Varslingssystem delen
 - Tidsaspektet i formlen
- Boringer og dermed BNBO er ikke en stationær størrelse
 - Engangsbetaling til landmanden i stedet for årlig afgift.
- BNBO er ikke bare BNBO der kan komme tilhørende arealer

Hvor har vi BNBO

- Det er statens udmelding, indtil videre, at BNBO gælder som udgangspunkt for alle aktive boringer
 - Hvad er så en aktiv boring?
 - Vandværker skal i fremtiden have meget mere styr på, hvilke boringer der er aktive.
- Det er kommunens holdning p.t. at boringer, der i fremtiden ikke skal bruges til forsyning af råvand, ikke skal have BNBO
 - Boringer med pesticider over grænseværdien.
 - Øvrige stoffer, som ikke umiddelbart kan fjernes på vandværket, som overstiger grænseværdien.
 - Der kan være særlige tilfælde, hvor blanding af råvand medfører at vandet alligevel kan bruges, så der skal være BNBO.
- Hvis ikke kommunen/vandværkerne får truffet aftaler med landmanden træder staten til og overtager opgaven.
- Skat
 - Der er nogle aspekter omkring skat der ikke er afklaret
 - Ekspropriationslignende vilkår = skattefrit

Hvad betyder det for Vandværkerne

- Det er vandværket og dermed vandværkets forbrugere der skal betale for BNBO
- Vandværket skal ud og lave aftaler med ejeren af marken. Det er p.t. kun landbrugsarealer, hvor der skal træffes aftaler
- Man skal i princippet forhandle en pris
 - Hvad koster landbrugsjorden?
 - Udgangspunktet er omkring 30 % af prisen, da der kun skal betales for den gene, det er for landbruget, at der ikke må sprøjtes. Der må stadig dyrkes og gødes.
 - Der kan skulle træffes aftaler om arealer, der bliver svære at bruge på grund af BNBO's placering på marken.
 - Udgangspunktet er et engangsbeløb

Hvad koster det

- Groft estimat ud fra følgende antagelser
 - Jordpris 350.000 kr pr. ha. Det er en pris landbruget selv mener jorden er værd.
 - Et rådgivende ingeniørfirma har estimeret den gene det medfører landmanden ikke at måtte bruge sprøjtemidler, til ca. 30 % af jordprisen.
 - Areal BNBO i Guldborgsund Kommune - 320 ha
 - Indvinding i Guldborgsund Kommune – 3.900.000 m³/år
 - Tilbagebetalingstid – 30 år (valgt ud fra, at det er længden for en tilladelse)
 - Pris samlet en gang – 320 ha * 350.000 kr/ha * 30% = 33.600.000 kr
 - Pris pr. m³ - 33.600.000 / 3.900.000 m³/år / 30 år = 0,29 kr/m³
- Pris hvis jorden skulle "lejes" som ved den dyrkningsfri zone
 - 2600 kr/ha
 - Årlig pris samlet – 2600 kr/ha * 320 ha = 832.000 kr/år
 - Pris pr. m³ - 832.000 kr/år / 3.900.000 m³/år = 0,21 kr/år
 - Bemærk at dette er for helt ikke at dyrke, så det er en meget gunstig aftale landbruget får ved køb.
 - Og det gælder kun for BNBO

Landbrug på vandværk for og imod

- I gamle dage sagde man generelt, at det var godt at have nogle storforbrugere (ofte landbrug med dyrebald)
 - Stabil indtægt
 - Ofte også et jævnt vandforbrug der tildels udligner døgnvariationerne på vandværket, dette giver en jævn drift. (dette kan dog også gøres i en rigtig dimensioneret rentvandstank)
 - Tidligere krævede malkekvæg vand af drikkevandskvalitet som et vandværk.
- Hvorfor siger kommunen nu, at det er en dårlig ide
 - Mange steder er vandværket nød til at lave nye borerer på grund af pesticider. I stedet vil det frigøre en stor vandmængde, hvis store landbrug lavede deres egen boring, som oven i købet kunne være væk fra de gode indvindingsområder, der i dag er begrænsede.
 - Hvis et vandværk er nød til at få vand fra nabovandværket, er der mange der er nød til at bygge om for at have kapacitet. Hvis de store landbrug kom ud ville det frigøre en masse behandlingskapacitet.
- Differentierede priser for landbrug og alm. forbrugere er dårlig fordi
 - BNBO beregnet ud for indvindingen. Stor indvinding giver stort BNBO dvs. køb af større areal.
 - 62 m³ pr. person i Guldborgsund det er meget og skyldes et stort salg til landbruget.

Kalkfjernelse

- Hvorfor
 - Det gør den nemmere at gøre badeværelset mv. rent
 - Der er måske en marginal længer levetid på varmelegemer
 - Der er måske en marginal besparelse på sæbeprodukter, hvis man laver sine vaner helt om og ved hvordan man skal dosere
- Hvorfor ikke
 - Det er en dyr investering for vandværket og dermed forbrugerne
 - Det giver øget pasning, som i princippet bør resulterer i mere professionel pasning af vandværket. Dvs. det kræver et vandværk af en vi størrelse
 - Man introducerer et unødigt led der kan give øget risiko for forurening (især bakteriologi). Det er derfor der ofte kommer UV-anlæg på.
 - Vandet smager af H-til. Det er i al fald min personlige vurdering af vandet.
 - Afhængig af metode, gør det vandkvaliteten ringer, da visse metoder tilføjer f.eks. natrium. Kalk anses som godt og natrium for dårlig for sundheden. Vandet skal naturligvis overholde drikkevandskvalitetskrav.
 - En by boring kan betyde at der kan fjernes mindre kalk, hvis boringen har mere natrium
 - Det er lidt uvist hvad der sker hvis vandværker leverer vand til hinanden hvor det ene vandværk har kalkfjernelse. (kalkudfældning i rør)
 - Det er noget en sælgerlobby er ved at bilde vandværker ind er godt for dem. (Min personlige mening).